

ບົດສະເໜີໂຄງການຫຍໍ້
ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ
ນໍ້າເຜິ້ງປ່າ

ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງປ່າ.

1. ເປົ້າໝາຍ:

ເພື່ອຍົກລະດັບ ການຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງ ຢູ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໂດຍ ການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ເຄືອຂ່າຍຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານວິຊາການ, ການຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງຄຸນນະພາບ ແລະຕິດພັນກັບ ທ່າແຮງດ້ານຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າ ກັບຜູ້ປະກອບການ/ການຕະຫລາດ.

1. ພາກສະເໜີລວມ:

ຢູ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ “ນໍ້າເຜິ້ງປ່າ” ແມ່ນໄດ້ມາຈາກ ເຜິ້ງຊະນິດພັນ Apis Cerana, ຊຶ່ງເປັນນໍ້າເຜິ້ງສິດຈາກທໍາມະຊາດແທ້ໆ ທີ່ໄດ້ເກັບເອົາແບບປະເພນີມາຈາກປ່າໄມ້ໂດຍກົງ ແລະ ຈາກການລ້ຽງຢູ່ໃນໂຄງໄມ້ ຫລື ແກ້ດໄມ້. ບັນດາຜູ້ເຜິ້ງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄປຊອກຫາເກັບນໍ້າຫວານ ແລະ ລະອອງເກສອນດອກໄມ້ ຢູ່ຕາມປ່າໄມ້ທໍາມະຊາດ ຫລື ຕາມສວນໄມ້ໃຫ້ໝາກອິນຊີທີ່ປອດສານພິດ ເພາະສະນັ້ນ ນໍ້າເຜິ້ງປ່ານີ້ ຈຶ່ງມີຜົນປະໂຫຍດຕິຫລາຍຕໍ່ສຸກຂະພາບ ແລະ ມີລິດຊາດຄຸນນະພາບທີ່ດີເລີດ. ສໍາຄັນອີກອັນໜຶ່ງຄື ເຜິ້ງ ຍັງຊ່ວຍໃນການປະສົມເກສອນດອກໄມ້ ເຮັດໃຫ້ໝາກມີຫລາຍຂຶ້ນຕື່ມ ຕາມການສຶກສາເຫັນວ່າໄດ້ມີຊະນິດພັນພືດຫລາຍກ່ວາ 30% ທີ່ພົວພັນກັບການປະສົມເກສອນຈາກເຜິ້ງໂດຍກົງ.

2. ເບື້ອງຫລັງຄວາມເປັນມາ:

ກຸ່ມຊາວບ້ານຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ ເພື່ອຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູ່ຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກ ໂຄງການຕາບິ ຢູ່ພາຍໃນ 3 ເມືອງ (ແປກ, ພູກູດ ແລະ ຄູນ) ມີ 145 ຄອບຄົວ. ຊຶ່ງໄດ້ລວມຕົວກັນເປັນເຄືອຂ່າຍທີ່ມີຫລາຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແລ້ວໃນທ້ອງຖິ່ນ, ສາມາດຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງແຕ່ລະປີ ໄດ້ປະມານ 2,500 ກິໂລແລ້ວຂາຍແບບສິດໆ ໂດຍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມີການຮັບປະກັນດ້ານຄຸນນະພາບ ຂາຍຢູ່ໜ້າເຮືອນໄດ້ລາຄາ 50,000 ກີບ ຕໍ່ 1 ກິໂລ. ໃນເມື່ອໄດ້ເອົາມາເຮັດການຕອງເອົາຕະກອນອອກ ແລະ ກັ່ນຫລຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມຂອງນໍ້າລິງໄດ້ຮອດ 12% ແລ້ວເຮັດການຕິດກາໝາຍ (ຍີ່ຫໍ້ການຄ້າ) ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ເປັນຢ່າງດີແລ້ວ ກໍຈະສາມາດຂາຍໄດ້ໃນລາຄາທີ່ສູງກ່ວາເກົ່າ 3 ເທົ່າຕົວ ຢູ່ຕາມຫ້າງຮ້ານຄ້າຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ນອກຈາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກນໍ້າເຜິ້ງແລ້ວ ຂໍ້ເຜິ້ງກໍຍັງເປັນວັດຖຸດິບທ່າແຮງໜຶ່ງ ທີ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ ກໍຍັງໄດ້ມີລາຍຮັບເພີ່ມອີກຕື່ມ.

ຕາມການຄິດໄລ່ແບບຄາດຄະເນ, ຢູ່ພາຍໃນເຂດພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ຈໍານວນ 3,805 ກິໂລແມັດມົນທົນ ຂອງ ແຂວງຊຽງຂວາງ ຈະມີຮັງເຜິ້ງປ່າທໍາມະຊາດ ຈໍານວນ 38,050 ຮັງ ແລະ ສາມາດເກັບກູ້ເອົານໍ້າເຜິ້ງແຕ່ລະປີໄດ້ປະມານ 114,150 ກິໂລ (114

ໂຕນ) ແລະ ຂາຍໄດ້ເປັນມູນຄ່າ 3.99 ຕື້ກີບ/USD 481,100. ແຕ່ຖ້າຫາກໃນປາດັງກ່າວ ມີດອກໄດ້ຜຽງພໍສໍາລັບເຜິ້ງແລ້ວ ມັນກໍຈະເປັນທ່າແຮງສໍາລັບສາມາດຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງໄດ້ສູງເພີ່ມຂຶ້ນອີກຫລາຍກ່ວາ 5 ເທົ່າຕົວຂອງການຜະລິດປະຈຸບັນ, ແລະ ຖ້າຫາກຄຸນນະພາບ ຂອງ ນໍ້າເຜິ້ງໄດ້ມີການປັບປຸງດີຂຶ້ນ ກໍຈະຮັບປະກັນລາຄາຂາຍນໍ້າເຜິ້ງໄດ້ສູງກ່ວາລາຄາປະຈຸບັນ ...%.

ແຕ່ວ່າ ມັນຍັງມີຂອດຈໍາກັດ ເພື່ອປະຕິບັດຕາມທ່າແຮງນັ້ນຢູ່, ອີງຕາມຜົນສໍາເລັດ ຂອງ ການດໍາເນີນກອງປະຊຸມ “ນໍ້າເຜິ້ງປ່າ ລະດັບພາກພື້ນ” ຢູ່ທີ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ (21-24 ພຶດສະພາ, 2018), ໄດ້ສັງລວມວ່າ (i) ຊາວກະສິກອນຍັງມີຂໍ້ຈໍາກັດ ດ້ານ ຄວາມຮູ້ໃນການລ້ຽງເຜິ້ງ ແລະ ດ້ານຊີວະວິທະຍາຂອງເຜິ້ງ, (ii) ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊາວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງຍັງມີຈໍານວນໜ້ອຍ, (iii) ການປຸງແຕ່ງນໍ້າເຜິ້ງແມ່ນຍັງເຮັດແບບດັ້ງເດີມໂດຍຄອບຄົວຊາວກະສິກອນເອງ ຈຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ໄດ້ຮັບຄະນະພາບບໍ່ສູງ ແລະ ນຶກຈາກຈໍານວນການປຸງແຕ່ງໜ້ອຍໜຶ່ງທີ່ເຮັດໂດຍບັນດາກຸ່ມຜະລິດທີ່ໂຄງການໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ, (iv) ຍັງຂາດການ ກະຕຸ້ນຊຸກຍູ້ເພື່ອປົກປ້ອງຮັກສາຄວາມປອດໄພໃຫ້ແກ່ຝູງເຜິ້ງ ໂດຍປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫລຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ເຄມີໃຫ້ເດັດຂາດ, (v) ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານ (ດ້ານສຸຂະອານາໄມເທື່ອ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍຍີ່ຫໍ້) ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນ ຄຸນນະພາບ, ແລະ ສຸດທ້າຍ (vi) ຍັງຕ້ອງໄດ້ສ້າງໃຫ້ມີເຄືອຂ່າຍນໍ້າເຜິ້ງທີ່ແຂງແກ່ນ ແລະ ສ້າງກຸ່ມລ້ຽງເຜິ້ງປ່າ ຢູ່ ທ້ອງຖິ່ນ.

3. ກິດຈະຫຳຫລັກ:

- ຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃນການປຸງແຕ່ງ ແລະ ປະກອບສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຂໍ້ຈໍາກັດ ດ້ານ ຈໍານວນ ແລະ ຄຸນນະພາບຜະລິດຕະພັນ;
- ຂະຫຍາຍຈໍານວນຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ ຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ໂດຍການ ສ້າງໃຫ້ເປັນເຄືອຂ່າຍທີ່ເຂັ້ມແຂງ ທີ່ມີຈໍານວນຊາວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມຫລາຍຂຶ້ນ, ສ້າງຕັ້ງກົນໄກ ໃຫ້ການ ປຶກສາດ້ານວິຊາການທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ຜູ້ຊໍານານ ງານທີ່ເປັນ ຊາວກະສິກອນ, ພະນັກງານ ແລະ ຜູ້ປະກອບ ການເອກະຊົນ ໄດ້ຕິດຕໍ່ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ;
- ສ້າງລະບົບການຮັບປະກັນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານໃນການຢັ້ງຢືນຜະລິດຕະພັນ (ດ້ານສຸຂະອານາໄມ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍຍີ່ຫໍ້ການຄ້າ);
- ຍົກລະດັບກຸ່ມຜະລິດໃຫ້ກາຍເປັນສະມາຄົມ ແລະ ສ້າງເຄືອຂ່າຍສະນັບສະໜູນ ໂດຍແນໃສ່ລັກສະນະພິເສດສະເພາະຕົວ ແລະ ການຕະຫລາດທີ່ມີມູນຄ່າສູງ;
- ສົ່ງເສີມ ເພື່ອປົກປ້ອງຮັກສາ/ອານຸລັກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທໍາມະຊາດ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍການປູກຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ໜາກ ເພື່ອເປັນການເພີ່ມ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດອກໄມ້ໃນປ່າໄມ້. ເພີ່ມເນື້ອທີ່ການປູກໄມ້ໃຫ້ໜາກ ແລະ ປ້ອງກັນພື້ນທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ແຫລ່ງທີ່ຢູ່ ອາໃສອື່ນໆ ຊຶ່ງມັນເປັນການສະແດງເຖິງບັນດາຜົດຜັນ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ນັ້ນໆ ໄດ້ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນສູງ ມີດອກໄມ້ຫລາຍທີ່ ມີນໍ້າຫວານ ແລະ ເກສອນຫລາຍ ທີ່ຈໍາເປັນເພື່ອຂະຫຍາຍການລ້ຽງເຜິ້ງສໍາລັບການຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງປ່າ.

4. ຄາດຄະເນຜົນໄດ້ຮັບ:

- ມີຈຳນວນຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ ທີ່ຮູ້ຈັກລ້ຽງເຜິ້ງແມ່ນາງລາຊິນີ ແລະ ສ້າງຮັງເຜິ້ງຫລາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຂະຫຍາຍປະຊາກອນ ເຜິ້ງຫລາຍຂຶ້ນ, ແລະ ເປັນການເພີ່ມຈຳນວນຜະລິດຕະ ຜົນນໍ້າເຜິ້ງໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນໃນທົ່ວແຂວງ;
- ມີຈຳນວນແມ່ຍິງ ແລະ ຊາວໜຸ່ມເຂົ້າຮ່ວມໃນການລ້ຽງ ແລະ ຜະລິດນໍ້າເຜິ້ງ ທີ່ມີຄວາມສາມາດສູງ ແລະ ມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ເປັນຈຳນວນຫລາຍຂຶ້ນ;
- ຜະລິດຕະຜົນນໍ້າເຜິ້ງປ່າ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໄດ້ຮັບການ ຈົດທະບຽນ, ມີເຄື່ອງໝາຍຢີ້ຫໍ້ການຄ້າ, ແລະ ໄດ້ຮັບ ການຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບ ເປັນຜະລິດຕະຜົນທີ່ດີ ໄດ້ ມາດຕະຖານ ແລະ ຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມປາດຖະໜາຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ;
- ຜະລິດຕະຜົນນໍ້າເຜິ້ງປ່າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ສາມາດຂາຍໄດ້ໃນລາຄາທີ່ສູງກວ່າ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ຊຶ່ງເປັນການສະໜອງຜົນ ປະໂຫຍດຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ມີກຳໄລສູງໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ຜະລິດ, ມີເຄືອຂ່າຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ບໍລິໂພກ ກຳໄດ້ມີສຸກຂະພາບທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມສຸກ;
- ບັນດາກຸ່ມຜູ້ລ້ຽງເຜິ້ງ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຍົກລະດັບໃຫ້ກາຍເປັນ "ເຄືອຂ່າຍນໍ້າເຜິ້ງປ່າ" ຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການ ສັງຄົມມີຄວາມ ເຊື່ອໝັ້ນສູງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດໃນການພົວພັນກັບຕະຫລາດຊ່ອງຫວ່າງ ຢູ່ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຕ່າງແຂວງ;
- ມີຈຳນວນຜູ້ຮ່ວມງານ ແລະ ເຄືອຂ່າຍຢູ່ບ່ອນອື່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ພາກລັດ, ໂຄງການ, ສະມາຄົມ, ຜູ້ປະກອບການ ເອກະຊົນ ຕ່າງໆ;
- ບັນດາເຄື່ອງມື ແລະ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ໄດ້ຖືກຜະລິດອອກມາ ແລະ ໄດ້ເຮັດການເຜີຍແຜ່ອອກໄປໃຫ້ ຜູ້ຜະລິດ, ຂະແໜງການ ເອກະຊົນ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ໃຫ້ມີຄວາມພາກພູມໃຈ ແລະ ໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈຕໍ່ກັບຜະລິດຕະຜົນນໍ້າເຜິ້ງປ່າ, ຂີ້ເຜິ້ງ ແລະ ຜຸ່ນ ເກສອນຈາກເຜິ້ງ.
- ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການອານຸລັກປ່າໄມ້ໃຫ້ໄດ້ຮັບໄຊຊະນະມີອຸດົມສົມບູນຫລາຍຂຶ້ນ, ເປັນແຫລ່ງທີ່ຢູ່ອາໃສຂອງ ເຜິ້ງທຳມະຊາດ, ມີການປູກພືດຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ໂດຍການ ປະສົມເກສອນດອກໄມ້ຈາກຝູງເຜິ້ງໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ກໍຈະເຮັດ ໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ພືດມີໝາກຜົນຫລາຍຂຶ້ນ ຊຶ່ງເປັນການສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍພັນ ເພີ່ມຄວາມອຸດົມສົມບູນທີ່ຄວາມຫລາກຫລາຍ ທີ່ເປັນການບົ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຈະມີດອກໄມ້ທີ່ມີນໍ້າຫວານ ແລະ ລະອອງເກສອນ ໃຫ້ແກ່ເຜິ້ງໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຍາວນານ.

ໝາຍເຫດ: ສາມາດສະໜອງລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມໃຫ້ໄດ້ອີກ ຖ້າຫາກ ການຈັດຕັ້ງ/ຜູ້ປະກອບການ ມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ຈະສາມາດຂຽນເປັນບົດ ສະເໜີໂຄງການຕື່ມໃຫ້ອີກ ເພື່ອມີການພິຈາລະນາຮ່ວມມືກັນໃນຕໍ່ໄປ (ຕາມຄວາມຕ້ອງການ).